

Asia: VN/21641/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta kiittää mahdollisuudesta lausua ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Haluamme tuoda esille huolestamme ehdotettujen muutosten vaikutuksista. Nyt esitetyt uudistukset voivat vaikuttaa Suomen kansainväliseen kilpailukykyyn laajemmin, kuin pelkästään korkeakoulutuksen saralla. Lisäksi muutoksen suunta mahdollistaa sen, että Suomeen saavutaan suorittamaan korkeakouluopintoja ainoastaan hyväpalkkaisten alojen koulutusohjelmiin, joista useimmat tunnetaan jo nyt hakupainealoina. Vaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon kattavasti erilaiset liitännäis- ja lieveilmiöt, mitä tämänsuuntainen kehitys voi aiheuttaa.

Lausunnonantajan näkemykset koskien hakemuksen käsittelymaksun palauttamista

Ymmärrämme ilmaistun huolen runsaista hakemusmääristä. Pidämme kuitenkin tarpeellisena, että asetettava käsittelymaksu on lähinnä nimellinen, sillä maksu ei takaa hakemusten laatua tai oikeellisuutta. Mikäli maksun pääasiallinen tarkoitus on vähentää hallinnollisen työn määrää, on perusteltua että opintoja suorittamaan saapuville opiskelijoille palautetaan maksettu summa.

Lausunnonantajan näkemykset tilauskoulutuksen muutoksista

Koemme esityksen muutoksista positiivisena suuntana tilauskoulutusten toteuttamiselle. Tilauskoulutukset on toteutettava vastuullisesti ja opiskelijoiden edun mukaisesti. Siksi onkin tärkeää, että opiskelijoiden oikeusturvaa lisätään esityksen mukaisesti.

Lausunnonantajan näkemykset koskien lukuvuosimaksujen korottamista

Ammattikorkeakoulutuksen on oltava opiskelijoilleen maksutonta. Jo nykyinen maksu luo eriarvoisuutta opiskelijoiden välille ja vaikeuttaa mahdollisuuksia opiskeluun. Mikäli maksujen täyskattelistamisen perusteluissa käytetään ajatusta saada lisää rahaa korkeakoulujen käyttöön, haluamme nostaa esille ristiriidan hallitusohjelman kirjauksesta jonka mukaan korkeakoulujen

valtionrahoituksesta tullaan leikkaamaan lukukausimaksuja vastaava summa. Ristiriidan myötä kyseessä on selkeän arvovalinnan lisäksi korkeakoulujen rahoituksen epävarmuutta lisäävä tekijä opiskelijamäärän kehityksen osalta.

Lausunnonantajan näkemykset lukuvuosimaksujen kiertämisen ehkäisemistä koskevasta muutoksesta

Näemme oletuksen oleskeluluvan vaihtamisen syistä ongelmallisena ja koko opiskelijaryhmää epäilyksen alaiseksi asettavana. Väärinkäyttö ei ole hyväksyttävää, mutta muutoksessa on varmistettava se, ettei oleskelulupansa vaihtoa perustelluista syistä hakevien asema heikkene.

Haluamme kiittää muutoksesta, jonka mukaan tilapäistä suojelua saavat eivät olisi enää lukuvuosimaksuvelvollisia.

Lausunnonantajan näkemykset tiedonsaantioikeuden lisäämisestä

Kyseenalaistamme tiedonsaantioikeuden laajentamisen tarpeen. Tiedonsaantioikeuksien lähtökohtana tulee olla yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) mukaisuus ja tiedonkeruun minimoinnin periaate. Hallinnon tehostamisen verukkeella ei voida heikentää yksilön tietosuojaa.

Pyhtinen Pieta
Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta